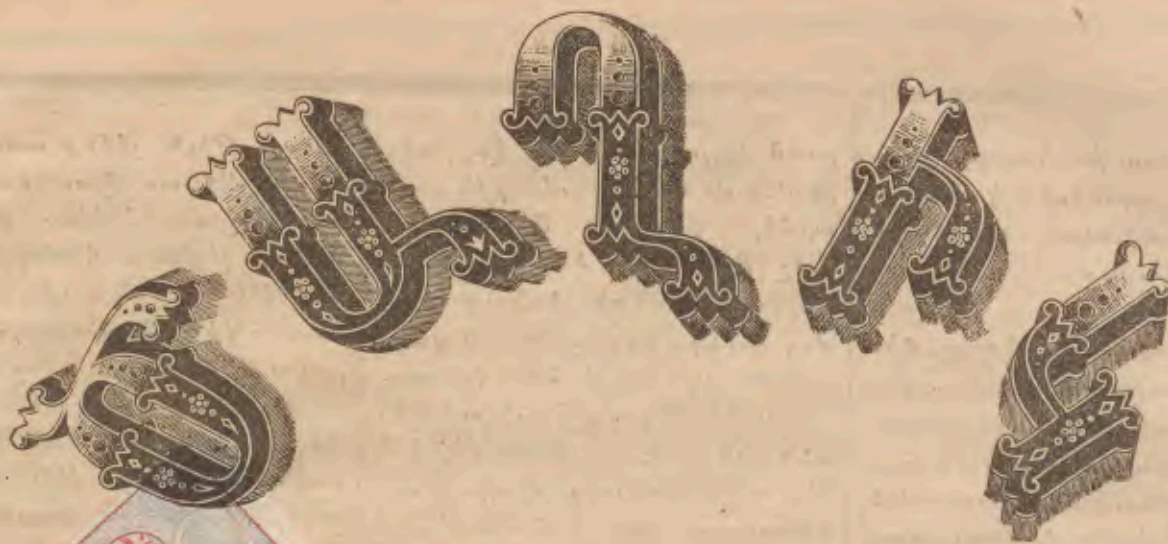

Իրանուցման օրը
Առաջին երեքը

ՀԱՆՈՒՅՈՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՆԴԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեքշաբ-
թի եւ Շաբաթ օրերն :
Հարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 400 շուբուշ արծաթ,
— Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 415 զրշ : Վեցամսեայ 60

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սաքաւեան ,
Կ. Պօլիս , Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 20 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր :

ԹԻԻ 38 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՄԱՅԻՍ 2 ՇԱԲԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Վաղը ժամը եօթին տեղի պի-
տի ունենայ Բերայի Արուեստա-
նոցի բացումը ընդ նախագահու-
թեամբ Ամենապատիւ Ս. Պատ-
րիարք Հօր եւ ի ներկայութեան
բազմաթիւ հրաւիրելոյ :

Իմաց կըտրուի մեզ թէ Երեւ-
ման Ս. Խաչի տօնին առթիւ Ֆէ-
րի գիւղի Ս. Վարդանանց Եկե-
ղեցւոյ տօնախմբութեան հան-
դէսը տեղի պիտի ունենայ Մա-
յիս 10 կիրակի օր , յօրում Ամե-
նապատիւ Խրիմեան Սրբազան
Հայրիկը Ս. Պատարար պիտի մա-
տուցանէ ի մխիթարութիւն բա-
րեպաշտ թաղեցւոյն , ի ներկա-
յութեան Բերայի Եկեղեցեաց
Դպրաց դասուն , որոյ ներդաշ-
նակութիւնը նախանձելի եղած է
ուրիշ թաղերու :

Թաղական Խորհուրդն Եկեղեց-
ւոյ դէմի պարտէզը պիտի պատ-
րաստէ ամենայն խնամօք Ժողո-

վրդեան հանգստեանն համար , եւ
նուագածուաց ընտիր խումբ մը
պիտի նուագէ անընդհատ :

Կրօնական Ժողովը Շահպաղը-
եան Յակօբ վարդապետի խընդ-
րոյն առթիւ Զմիւռնիոյ Ս. Ա-
ռաքնորդին ուղղած վերջին հե-
ռագրոյն մէջ կրկնելով իւր պառ-
ջին հեռագրին պարունակութիւ-
նը , ծանուցած էր միանգամայն
որ , եթէ Մելքիսեդեկ Սրբազան
անմիջապէս Կ. Պօլիս չը շրկէ
Շահպաղըեան վարդապետն , ազ-
գային իշխանութիւնը պիտի
պարտաւորի ուրիշ միջոցներու
գործել :

Զմիւռնիոյ Ս. Առաքնորդն երէկ
նոր հեռագիր մ'ուղղելով յԱզգ.
Պատրիարքարան ծանուցած է
թէ Կրօնական Ժողովոյ վերջին
հեռագրոյն պիտի պատասխանէ
նամակաւ : Ա.

ԾԱՆԴԻԿ—Չենք հասկնար թէ ըԶ-
միւռնիոյ Ս. Առաքնորդը փոխա-
նակ Ազգ. վարչութեան Պատ-

կրօնական Ժողովոյ հրամանին
համեմատ , այդ վարդապետը
անմիջապէս Պօլիս ճամբայ հանե-
լու , նամակաւ պիտի պատաս-
խանեմ ըսելը ի՞նչ նշանակութիւն
ունի , մի գուցէ այդ վարդապե-
տին դատաւարութիւնը ստանձ-
նէ իւր փաստաբան , թէպէտ եւ
զարմանալի չէ մեզ եւ նախապէս
ալ գուշակած էինք արդէն , անց-
եալ շաբաթ աւուր թուով . այժմ
ըպստենք սա Պրոպատիկէական
նամակին զայստեան եւ տեսնենք
ագռաւը մեզ ի՞նչ նոր լուրեր
պիտի բերէ ինչպէս կսեն ուսմ-
կօրէն :

Մաղնիսայի Թաղական Խոր-
հուրդը հեռագրած էր Ազգ.
Պատրիարքարան թէ Եկեղեցւոյն
երկու քահանաներն արգիլած է
քահանայագործութենէ . Կրօն-
Ժողովը նկատողութեան առնե-
լով այս հեռադիր հարցնել որո-
շեր է Զմիւռնիոյ Ս. Առաքնորդին
թէ ի՞նչ դադարեցուցած է այդ
Քահանաները տեղիկու թիւն տալ :

խակ եթէ թաղ խորհուրդը յանդգնած է այսպիսի կրօնական գործի մը միջամտել, լուծէ այդ թաղ խորհուրդը:

ԾԱՂԻԿ—Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսն անարգող վարդապետի մը կուսակիցը, երկու ֆահանայ արգիլեր են քահանայապետութենէ. ասի մեծ բան մը չէ իրենց համար. բայց մենք ստոյգ ենք որ Ս. Առաջնորդին պատասխանը «իմ հրամանաւս եղաւ այդ գործ» պիտի գրէ:

ԱՐԵՒԵԼՔ

Հինգշաբթի օրը Արեւելքի տըղայ խմբագրութիւնը Պրաղիիոյ վիճակահանութեան նկատմամբ ժողովուրդը կողոպտել տուող ծանուցումները՝ որ մենք խայտառակած էինք, արդարացնելու ճքամբ հետեւեալ խմբագրականը հրատարակած էր:

«Երեք օրէն, Մայիս 14ին (ՆՏ.) տեղի պիտի ունենայ առաջին վիճակահանութիւնն Պրէզիլիոյ մեծ (.) Լօղուին որ անձնայողութիւն մը գտաւ հասարակութեան մէջ: Ի մօտոյ տեղի պիտի ունենան Մայիս 17ի եւ 20ի վիճակահանութիւնները: Ծահող թիւերը հեռագրաւ պիտի հաղորդուին աստ եւ լրագրաց մէջ պիտի հրատարակուին:

ԱՐԵՒԵԼՔ

Գործառնութիւն մը՝ որ 20 միլիոն կառնէ եւ միայն եօթ ու կէս միլիոն կը հատուցանէ ըստ ինքեան կողոպտիչ է. Արեւելքի խմբագրութիւնը այսօրինակ վիճակահանութեան մը «Աննման յաջողութիւն գտաւ» ըսելու տեղ աննման կողոպտու մը բրաւ ժողովրդեան մէջ ըսէր, աւելի ճիշդ

ըսած կըլլար: Իւր մեծ Լօղուին մէն մի տոմսին ամբողջին բուն արժէքը բառսուն ֆրանք էր, մինչ Արեւելքի ծանուցումները հարկը ֆրանքի ծանուցուելով ժողովուրդը կողոպտելու նպատեցին. Արեւելքի սոյն հրատարակութեանէն սա կը հասկցուի թէ, նոյն իսկ իրենք, վախի մէջ էին թէ ամենեւին տեղի չը պիտի ունենայ այդ վիճակահանութիւն, ո՛հ ինչ տղոյ են, դեռ չեն դիտել թէ ամբողջ տոմսերը կարենալ վաճառելու համար անհրաժեշտ է փոքրիկ դուժար մը ցուցնել ժողովրդեան. Եւ ինչու չի գաշ: վիճակահանութիւն, բանի որ 20 միլիոնին եօթ ու կէս միլիոնը միայն պիտի վճարէ. թող մեզ տան 20 միլիոն ֆրանք, մենք տան եւ ինը միլիոնը իրենց կուտանք. եթէ մեզ հաւատարմութիւն չունին, աշխարհի բոլոր պանդաներէ իրենց երաշխաւորութիւն տանք:

Արեւելքի խմբակը, ժողովրդեան դիւրահաւանութիւնը իրենց խաղաղիք են բերել. անձնական կրից ու շահուց կը ծառայեցնեն միշտ. սուտ հրատարակութիւններ, օտար զգացում եւ գաղափարներ կը ծաւալեն. Ռուսիոյ Հայերը անզգալապէս կեդրոնի հայոցս հետ թշնամացուցին, զիրար չը ճանչող երկու ժողովրդեան մէջ ատելութեան հովիւր թողուցին, եւ այս ալ առանց գիտնալու, Տաճկաց «Գաշ ետ» բայրմ տէրքէն կէօզ չըքարմար» առածին հետեւելով. ամեն Ագգային կենսական գործոց կադինդ կադ խառնուելով կը պրլլտրկեն ու կը պըլըլին. Հայ լրագրութեան պատիւը բոլորովին ըսպանեցին խմբագրութիւնը թողով ՕՐԹԱԳԵՂՏԻՆ հրատարակողներու ձեռք:

Մենք այս օրինակ ուղղութիւն չունեցող թերթի մը երբէք կա-

րեւորութիւն չէինք տար եթէ ազգին մէջ առաջնութեան վսեմ անունը չըստանձնէին. թերթին ծաւալը լեցնելու համար ամենամեծութեան վնասակար հրատարակութիւններով աչքերնուս տուցել է այդ ողբալի թերթը. ժողովրդեան անծանօթ թատերական շաղկապովութիւններ բաշտերուեցան, ստութիւններ պաշտպանուեցան, խարդաւանութիւններ նիւթուեցան, ասոնցմէ զատ, Յառաջդիմական ըսուած այդ ընկերութիւնը Արեւելք օրագրին միջոցաւ, բոլորովին ջլատեց Հայ գրականութիւնը՝ աշխատելով կործանել միւս ամեն հայ թերթեր. ինչպէս յայտնի է մեր օրական թերթեր իրենց դրամագլուխ չունին, Մասիս միայն կրնար տոկալ, զայն խաբեց եւ փճացուց. Հայրենիք հաղիւ չունջ կառնու ստիպուած լինելով անուր աժնութեան մը իջեցնել իւր թերթը. Մանգու մէն դիտենք, փոքր ինչ համառէ բնաւորութիւնը. Ճէրիտէի-Շարգիէ միայն իւր միօրինակութեամբը զերծ գտնուած է մինչ այժմ վնասուելէ. Արեւելքի միւս բոլոր թերթերու տաժած անհայտ ատելութիւնը ասկէ ալ յայտնի է որ ազգային տեղական ուրիշ թերթերու անունն անգամ տալ աֆօրօզեալ է այդ թերթին մէջ. ոմանք կարծեն թէ այս ալ Օրթագիւղական սովորութիւն մ'է. կ'սխալին. այդ ընկերութեան համար ուրիշ թերթերու գոյութեան ուրացումն է պարզապէս. ուստի բոլոր ազգային թերթերու սեպուհ պարտաւորութիւնն է այդ վնասակար ընկերութեան օրագրին դիմակը վար առնել եւ ժողովրդեան ցոյց տալ բուն երեսը:

ՊԱՌԱՎԱՆՅ ԱՆԷՄԲԸ

Ահաւասիկ կէս դար առաջ մ'որց
անիծից հետեւեալ կերպով ենթա-
կայ եղան զաւելըները :

Սև հոգերը պարտուկէ ձեռք—Թիւ-
նէլը

Արիւն փսխէք.—Օհնիպիւսը

Ճղիկ ճղիկ կոտորտիք.—Թրամփայը

Մուրաք, կուրաք.—Բիանքօն ու
թղթախաղը

Մահուան տողերու հանդիպիք.—

Գօնասիրտը

Երբու ետխանիդ վրայ չի գայ.—

Մօտա պօնժուռը

Սրտերնիդ փորերնիդ հատնի.—

Սիրահարութիւնը

Ուրի բռնէք հող կտորի.—Րէժիին

ծխախոտը

Աստուծոյ խշմին գաք.—Շըմէնտը-

ֆէռը :

Սադայէլը կամ կրողը տանի.—Կա-

մբջի զլխուն վարձու կառքերը :

Տուր ու դադար չունենաք.—Շիր-

քէթի շոգեհաւները կամ սետեա-

ները :

Օնմիլ չըլլաք.—Ընդհ. ժողովը

Ծակծակ ծակծկիք.—1875ի մահ-

տեսիները

Էջնահատակ էլլաք.—Մախսուսէի

չոգեհաւները

Զբաղմոյց ցուրի գաք—Էլէթրօ ման-

եէթիզմը

Տէրպետէր պտըտիք.—Ղալաթիոյ

Հայ Կաթ. Պատի ետասաճիները

Երեսնիդ վար անցնի—Սրբթալի

ֆօթօկոսաֆները

Սիւրիւմ սիւրիւմ սիւրիւնմիլ ըլլաք

—Օրէնքա թիւրքի դերասանները

Պէմուրաա էլլաք—Մանգուլէի իդ-

ձերը

Խօրթլանմիլ ըլլաք—Բարեկենդանի

պալօները

Աչուրնիդ բէօռնայ—Կէօզլիւքիւ

ճիտտանները

Ղեզուրնիդ պապանծի—Աժան ա-

վօգաթները

Հոտիք օրդնօտիք—Մթրաժ բօմա-

տանները

Աւուր հացի կարօտ մնաք—Հայ-

գրականութիւնը :

ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ
ՐԻԻԵԱԼԱՐԸ

Էջիւլէր տալիմի պիր ուլգու-
տա պուլսունտըլարընտան, թա-
պիր բէք չօդ րիւյա կէօրէճէք-
լէրինի տիւշիւնէրէք, էվէլի կի-
ճէ պիզիմ Ազմօտէ իլէ երինէ Պէկ
օղլու Գապրիսթաննա կիթտիք :
Կիճէ այազը, Պարօմէթրի՝ զանն
իտէրսէմ՝ Հրազդանտան աչազը
էնտիրմիլ իտի, Ֆէվգէլատէ սօ-
ղուքտան տտէթա տիթրէմէքտէ
իտիք, Նէֆսի Գապրիսթանտա
իսէ տէրին պիր սուսուդ հիւքմ
էթմէքտէ իտի, Գարչըքի էվէ-
րին պիրինտէն սահաթ կիճէնին
պէշի վուրտը :

—Ազմօտէ սահաթ պէշ, տա-
հա էջիւլէրտէն պիր սէս եօք :

—Էջիւլէր սապահա դարչը
ուլանըր, սէրօշլարա պէյնգէր-
լէր :

—Նէ՛, սապահա՛ դարչը մը :
օ վադըթա գատար պիզ պուրա-
տա տօնարըզ :

—Նէ պու սէնտէ. Մասի՛ս օ.
գուեօրսուլն քի տօնասըն, էկէր
իւշիւեօրսան պէնիմ կիպի եաք :

—Նէ եաքայըմ :

—Պիր գատէհ գօնեաք իչ :

—Գօնեաք Նէ՛րտէ վար :

Ճէպիմտէ վար տէյէրէք, Ազ-
մօտէ պիր շիշէ գօնեաք չըքար-
տը վէ պու վադըթ մօտասը իչ-
կիտէն պաշլատըգ իւշիւտիւքճէ
իչմէկէ :

—Եահու արգատաշ զանն ի-
տէրսէմ էջիւլէր ուեանրնճայա
գատար սէն ուեուեաճագսըն :

Ազմօտէնին պու սէօղիւ հադը
օլտուղընտան, գօնեազը հիսա-
պը իլէ իչմէկէ պաշլատըգ, Հալ
պու քի հէր Նէ գատար շիմտի-
լիկ կիճէլէր գըսա իսէ տէ շէվ-
ֆադա տէկին պէշ սաաթ աչըգ-
տա պէքլէմէք քեարը ադըլ օլա-
մայաճաղընտան, պէքճիւնին կիւլ-

պէսինէ կիթմէկի թաաիմ իթ-
տիմ իսէ տէ, Ազմօտէ մէնն իթ-
տի :

Նիհայէթ պէշ ուղուլն սահաթ-
լար պէքլէտիքտէն սօղրա, բէյ-
տէրբէյ պէյազ շէքիլլէր զահհուր
էթմէկէ պաշլատըլար վէ պուլն-
լարտան պէշ ալթըսը, պիզէ եա-
դըն կէլիպ օթ ուրաուլար վէ իչ-
լէրինտէն պիրի աթիտէքի վէջհ
իւղրէ գէլամա աղազ էլլէտի :

—Պու կիճէ աճայիպ պիր րիւյա
կէօրտիւմ. գօճամըն պաշլնա
տեօրթ պօյնուզ պիթմիլ իտի :

—Եէնիտէն էվէնմիլ էօլլէ իսէ :

—Ազմօտէ, էջիւլէր Նէ՛ կիւ-
ղէլ րիւյա թապիր էտէսօր :

—Սուս օլ պադալըմ սօնու Նէ՛
օլմուլ :

—Էօլլէ օլմալը քի գօճամըն
եանընտա զայէթ կիւղէլ, ֆա-
քաթ հատտէն զլյատէ զաիֆ
պիր գատըն վար իտի :

—Զաաֆլըլը եիւզիւ թութ-
մազ օլտուղընա տէլիլ տիր :

—Օրթայա պէօյիւք պիր սօֆ-
րա գուրուլտու, պիր չօդ Նէ-
ֆիւ թաամար վէ մէյվէլէր վար
իտի. զայիֆ դարը պիր էլմա ալ-
տը, հէփսինի քէնտի եէտի գօ-
ճամա վէրմէտի. սօղրա գալկա
էթտիլէր. գօճամըն հիտտէթին-
տէն օլմալը պուլնուղլարը ուղա-
մաղա պաշլատը, ուղանտըգճա
ուղանտը, ուղանտը... ուղանտը...
—Գուլէ գաբուսու եօգուշու-
նը չըգտը՝ մը :

—Կէչ, կէչ :

—Թէքկէյէ եէթիշտի՛ :

—Կէչ տէեօրուլմ... :

—Տէօրթ եօլ աղլընը պուլ-
սուլ մը :

—Տահա եօգարը :

—Տէմէք Էսկի պալըգ բադա-
ընա գատար ուղանտը :

—Օնտան էօթէյէ :

—Ողա ճամիլէ գատար եիւք-
սէյտի՛ :

—Տուր օրտա :

—Ազմօտէ, մօլա տէմէսէ պօյ-

նուզլար Պէօյիւք տէրէյէ դատար
ուզանաճաղըտը :

—Սուս օլ քի տիյնէյէլիմ :

—Սողրա նէ օլտու :

—Պույնուզլար օրաեա դատար
եիւքսէլտիքտէն սողրա պիւրտէն
պիրէ գօճամըն պաշընտան տիւշ-
տիւլէր . սօգաքտան պիր իհթի-
յար կէչէեօր ըտը պիրինի աճէ-
լէ օ գաբտը գաշտը , օ արա
պիրտէն պիրէ պիր պէօյիւք
գաբու աշըտը , գալան իւշ
պույնուզլար պու գաբըտան ի-
չէրի եուվարլանտըլար գաբը եէ-
նիտէն գաբանտը :

—Ազ վագըթտան գօճան էօ-
լէճէք . ֆագաթ իւնիւ պագի
գալաճագ ինսանլարըն տիւնեա-
սընտա :

—Ալիմ Ալլահ շու իհթիյար էօ-
լիւ բիւլալարը բէք տողրու թտ-
պիր էտէյօր :

—Կէրչէք էօլէճէք մի պու
գարը էօլիւնիւն գօճասը Ազմօտէ :

—Պէլքի տէ շիմտիյէ տէկին
էօլմիւշ տիւր , շու օրթա պօյլո՞ւ
նէ բիւլա կէօրմիւշ աճապա պա-
գալըմ :

—Պէնիմ կէօրտիւկիւմ բիւլա դա-
յէթ տէչէթ վէրիճի պիր բիւ-
յա իտի . կիւլա սաղալմըշ , պի-
ղիմ էսկի տիւնեայա կիթմիշիմ ,
թէքմիլ ինսանլարըն եիւրէքլէ-
րինին իշի կէօրիւնիւյօր իտի պու
մէնդարէ էօնիւնտէ գօրքուտան
տիթթէմէկէ պաշլատըմ , մէլաի-
քէ սըֆաթընտա գատընլարըն
եիւրէքլէրինի կէօրմէլի իտինիզ .
եալանճըլըգ գարա գուրումը ի-
չինտէ միւլէմմա գըսղանճըլըգ
աթտէհա պաշլարը կէօղլէրինտէն
աթէշ գըղըճըմ սաշմագտա ի-
տիւլէր . ֆագաթ թաճիւպ օլու-
նաճագ հալ , պիրպիւրէրինէ լի-
սանէն գուլ գուրպան օլմագտա
իտիէր :

—Գէնտիւլէր սէնին կիպի պիր
պիրլէրինին եիւրէլինի կէօրմէգ-
լէր օնտան տրը :

—Նամուս սահլպի աստ օլուն .

մուշ պինլէրճէ ատէմլէր կէօր-
տիւմ քի եիւրէքլէրի իրթիքեապ
ֆարէլէրի վէ դասպ բէնչէլէրի ի-
լէ տօլու օլտուղու հալտէ ալէմ
մուվաճէհէսինտէ ֆագիլ , սախա-
վէթու վէ ֆըգարաբէրվէր իւն-
վանլարըն շայիզ իտիւլէր . էն
ֆուգարանըն եիւրէլի պիլէ հա-
սէտ չաճուրու իլէ միւլէմմա ի-
տի . պու գատար մուսիպէթի
կէօրտիւկիւմտէ , աման եարապ-
պի տէտիմ եէնիտեն էօլսէմտէ
եինէ մէղարա կիթսէմ . պու գօր-
գու իլէ սեանտըմ քի մ կէր
բիւեա իմիշ կէօրտիւկիւմ :

—Ազմօտէ պու էօլիւ , ինսան-
լար իւղէրինէ բէք տողրու պիր
բիւեա կէօրմիւշ :

—Պէնիմ կէօրտիւկիւմ բիւլա
թօհաֆ տըր , բիւեաճտա Պէյօղ-
լունտա պիր էվէ կիթմիշիմ , է-
վին գատընը քիլիսէյէ կիթմիշ օ-
լուպ , էվին իշինտէ պիր աշճը
պիր պէսէմէ , պիր տէ էվին ա-
ղասը պուլուճագտա իտիւլէր . է-
վին աղասը օտանըն գաբուսընը
սիւրմէլէտիքտէն սողրա քէնաի
գարըսընըն պրօսուըն աշտը վէ
իշինտէն էշլինին միւճէվէրլի
պիլէգիկինի ուսուլ իլէ ճէպինէ
գօյտուգտան սողրա , պրօյը գա-
բատը , ֆագաթ քիլիթլէմէտի .
վէ ուլտուրմուշ օլտուղու անախ-
թարը եինէ ճէպինէ գօյուպ էվ-
տէն չըգտը իշինէ կիթտի : Պէս-
լէմէ պիր շէյտէն խապէրի օլ-
մագսըղըն օտայը պէրմինվալ
սիւփիւրտիքտէն սողրա մատա-
մընըն ավտէթինէ միւնթաղըր
օլտու : Մատամ քիլիսէտէն կէ-
լիպ օտասընա չըգտը վէ էլտի-
վէնլէրինի պրօսուընա գօյմագ ի-
չիւն անախթարը սօգտուղունտա
պագտը քի տէօնմէեօր , չէքիպ
պրօ աշըլընճա քիլիթլէմէյէ ու-
նութմուշում տիյէրէք պրօտան
պիր էքսիկ վա՞ր մը տիյէ թա-
հարրիյէ պաշլատըղընտա . պիլէ-
գիկին գալտըլմըշ օլտըղը թէ-
պէլիւն իթտի :

(Տէվամի)

ԳԼԹՐԻԶՄ

Էվէլի կիւն Բանկալթիտէ խա-
նէնին պիրինտէ գարը գօճա մա-
պէյնինտէ պիր մարաղա պաշլա-
յըպ . կիթտիքճէ քէսպը շիտտէթ
էլլէմէտէ , ալթը եաշընտա պուլը-
նան էվլատարը տախի հէյէճան
իլէ պու մուարագայը տիլլէմէտէ
պապասը նիհայէթ թահմիլ ի-
տէմէեէրէք գարըսընա հիտտէթ-
լէ տէտի :

—Շիմտի գօլունտան թութ-
տուղում կիպի բէնչիքտէն ա-
շաղը ֆըրլաթըրըմ բարչա բարչա
օլուրսուն հա :

Չօճուգ պու թէհտիտի իշիթ-
տիլինտէ պաղըրտը :

—Բօրքմա վալիտէ էօթէյէ
կիւն գէտիյի պաղգօնտան աշաղը
աթտըքի բարչա բարչա էթսին
տէյի պիր չէյ եաբաճատը :

Պաղչէյէ մէրագլը պիր էֆէն-
տի էվէլի կիւն պաղչէպանընա եօլ
վէրիպ տիկէր պիր պաղչէպան
պուլուր թէնպիհ իտէր քի պաղ-
չէսինէ տիգաթլը պագսըն , կիւն-
տէ իքի տէֆա սապահ էրքէն վէ
ագչամ սաաթ օնտա հէր կիւն
սուլատըն :

Եէնի կէլէն պաղչէվան էֆէն-
տիսինին թալիմաթը մուճիպինճէ
սապահլարըն էրքէն պաղչէի սու-
լար ֆագաթ ագչամ իւթիւ սու-
լաեաճաղը վագըթ շիտտէթլի
պիր եաղմուր պաշլար թապի օ
ագչամ պաղչէի սուլաեաճագ :

Էրթէ սապահ եինէ պաղչէի
սուլատըգտան սողրա , էօյէ վագ-
թը կէլտիկինտէ հավայը դայէթ
կիւղէլ պուլուպ պաղչէի եէնի-
տէն սուլաճաղա պաշլատըղընը
էֆէնտիսի կէօրէրէք տէտի :

—Նէ՞ եաբըեօրսուն , կիւնտիւղ
վագթը պաղչէ սուլանը՞ր մը :

—Էֆէնտի , պէն եաբտըղըմը
պիրիթիմ , տիւն ագչամ եաղմուր

եաղաղ պաղչէի սուլսեամատրմ պու աղչամ տա եաղար սուլա- եամագսամ, սողրա չիչէբլէր թէք- միլ գուրուր:

..

Շէհրինին պիրի, Սէմիզ օթը սալաթասը եաբարքան, տաշրա- լընն պիրի կէօրիւպ իսթիհզա իլէ սօրտու:

—Նէ եաբըեօրտուն:

—Սէմիզ օթ սալաթասը:

—Ատամ սէն տէ, սէմիզ օթը տա եէնէճէք չէ՛յ մի տիր, պիզիմ գէօյտէ էչէքլէր եէր օնու:

—Կէօրիւնիւր քի սիզին քէօյտէ տտամ եօղումու:

..

—Պօսոյ մէջ լուսաւորութիւնը երբ սկսաւ հայր Գօրգօթ:

—Ես նոր փեսայ էի երբ առա- ջին անգամ Բերայի շիտակ ճամ- բուն կազերը տեսայ:

..

—Տիւն Մայիսէ կիթտինիզ Ֆիլօմէն:

—Շէօյլէ պիր Զիւլիւրտլէրէ տօղրու ուզանտը (Զիւլիւրտլէր չիֆթիկի)

—Գալապալըզ վա՛ր մըյըտը:

—Գըյամեթ չէ՛յ, օրթալըգտա բարա եօգ տէրլէրսէ կէրչէք ի միշ նէ գատար զիւլիւրտ վարը- սա չիֆթիլիէ թօրանմը իտի:

ՄԱՅԻՍ

Մայիս այը իը կիւնիւնիւն սա- պահը, մութլագ սիւթ իչմէք՝ գախտէի Մայիսիլէ իգթիզսըն- տան օլուպ հէր քէս սիւթ իչմէք հալէսի իլէ տաղարա տիւշէր. հաթտա սիւթ վէրէն տատըլար պիլէ հէր սապահքի իչտիքլէրի սիւթտէն զիյատէ, Մայիս սապա- հը սիւթ իչմէլի տիրէր:

Մայիս պիրէ թէսատիւֆ իտէն տիւնքի ճուսաա կիւնիւ հալա-

սիւմպիւլի օլտըղրնտան, հէր քէս սահրալարա եաբըտը Մայիս սիւթիւնիւ իչմէկէ:

Պու միւնասիպէթլէ, Օհլամու- րուն գալապալըղընը, Մօլլա ա- եաղմասընն կիւղէլիկինի պէր- թարաֆ իտէրէք, Բանկալթիտէն իքի իւշ ֆամիլեա ճէմ օլտարը Զիւլիւրտլէր չիֆթիկիկինէ կիթ- մէլէրինի նաք իտէճէկիլ:

Բէրչէմպէ կէճէսի Բանկալթի- տէ ճիպիլիկլէրին էվիտէ պիր չօգ մատամ վէ մատմաղէլէր ա- թիտէքի միւքեալէմէի իթմէքտէ իտիլէր:

—Պանա գալըրսա օքի եաբընա Զիւլիւրտլէրէ պիր բարթիթ եա- բըլաճագսա ուուսումունտա եաբ- մալը. իլըն քիմէ տալէթ կիտէ- ճէքսէ օնու սըրասընա քօեա- լըմ:

—Գիւմ օլաճագ իշթէ պիլզ, սիլզ, պիրտէ Թագուկ տուտուլար պիլզ պիլզէ կիտէրիլ:

—Մարիցա տուտուլա խապէր էթմէ՛ղսին:

—Իշտէ պիր տէ Մարիցա տու- տու:

—Աղամաղեանլարա խապէր էթմէղսին:

—Իշթէ պիրտէ Աղամաղեան- լար:

—Տիւրիւք տուտուլարա խա- պէր էթմէղսին:

—Իշտէ պիրտէ Տիւրիւք տու- տուլար:

—Մատամ ճօնա մութլաք տա- վէթ իստէր:

—Իշտէ պիրտէ մատամ ճօն:

—Ամեա Գաթինիօ պու պէօյլէ օլմազ, քիմլէրի տալէթ իտէճէք. սէք պիրէր տալէթ գառթը կէօնտէրմէլիլիլ. պիզիմ կղեմէս զաթը օ գատար իսիմի, հաթըր- նա սաղաեաճաճալ:

Պու թէտպիր հաղըրուն թա- րաֆընտան գապուլ օլընարագ ա- թիտէքի տալէթ, թէգքէքէսի գալէմէ ալընտը:

Մատամ . . .

Եաբըն սապահ Զիւլիւրտլէր չիֆթիկիկինէ Բարթիթիմիլզ վար Տէթօնէ տա ֆուրչէգ էտէճէլիլզ պու մինասիպէթլէ իէճա իտէրիլզ քի սիլզ տախի պուեուրասընը:

Ռանտէվու Զիւլիւրթլէր չիֆթ- լիկի ալաֆրանկա սաաթ Դտէ:

—Գահվալթը իչին պարապէր նէ՞ ալընտճագ:

—Նէ օլաճաք օրտա սիւտ վար, էվտէն չըրօղ ալըրըզ, պիր ազ բասարըմա, պիր ազ սարտէլա, պիր քաշ եուսուրթա խաշարըզ պիրէր լօքմա գահվալթը իտէճէ- յիլզ:

—Օլտուն ՄՆՈՒ (1) եաբըպ գարթըն ալթընա եաղաճաղըմ, ալաֆրանկա տտէթ էօյլէ տիր տէյէրէք տալէթիլլէրէ կէօնտէ- րիլէճէք թէգքէքէնին ալթընա ալթիտէքի լիսթայը իլալէ էթ- տի:

ՄՆՈՒ

ՍԻԻՏ ԷՔՐԵԲ ՍԵՄԵԼԸ
ՉԸՐՕԶ. ՍԱԼԱՏ ԱԼԱ ՊԱԳԱԼԻՍ
ԲԱՍՏՐՄԱ ԱԼԱ ԿԵՍԱՐԻ
ՍԱՐՏԻՆ ՍՕՍ ՄԱԼԹԵԶ
ՖԵԻԻԻ ՄԱՌՈՒԼ
ԳԱՅԷ ԱԼԱ ԹԻԻՐԻ

Իշպու տալէթնամէլէր եաղը- լըպ պըթտիքտէն սօղրա կղե- մէս ախպարն եէտի իլէ տա- վէթիլլէրէ կէօնտէրիլտի:

Էրթէ կիւնիւ սապահլայըն էր- քէն. հէր քէս աանտէվու մահա- լինէ վագթընտա եէթիշմէք իւղ- րէ, այաճա գարանլըղըն մօմա- րընը եագըպ, թուալէթ այնա- լարընն գարչըսընա կէչտիլէր վէ գօրսէլէր կէրիլիպ թուընիւր- լէր թագըրտըգտան սօղրա, Զիւ-

(1) Մնու, պէօյիւք սուֆրալարտա վէրիլէճէք եէմէքլէրին իլքինաէն տա- վէթիլլէրէ վէրիլէն լիսթանն Ֆրան- օղընա խմի տիր:

կիւրտներ չի ֆթիկինին եօլու էլէ ալընար :

Ձիւկիւրտներ չի ֆթիկինէ էն իւք եէթիշէն տալէթ սահիպի րէշինա տուտունուն թագըմը օլտու :

—Վիշէն եօգարքի մանտրաեա կիթտէ սըմարլա քի պէշ օգկայ սիւտ կէթիւրսին :

—Տուտու զանն էտէրսէմ պէշ օգկայ սիւտ եէթիշմէգ, երիմի քիշիտէն զիյատէ տալէթլի վար կէլէճէք :

—Պանա ուտում էօլրէթմէյէ չըգմա, նէ տէեօրսամ էօլլէ օլաճադ . . կղեմէս ուֆագ թէֆէյի սէլէյի նէրէյէ գօյտուն :

—Աշաղըը աղաճըն զօրիւնտէ տուրուեօրը :

—Շունա պաք, պահչէպանլար իշինտէն պիր շէյ գալտըրըրլարսա . . հայտէ չաբուգ ալտա պուրաեա կէթիր :

—Նէ եանտա օթուրաճաղընը տահա զարարլաշտըրմատընըղը քի :

—Լագըրտըմա ճէվապ իստէմէմ, պուրաեա կէթիր տէտիմ, պուրաեա կէլմէլի :

—Մամայ, Աղլամաղլարըն թագըմը կէլիօր մատմաղէլ Տիւրիւկ տէ պէրապէր տիր :

—Էյ աղնատըգ տուր . . պըրագ քի նէ եաբաճաղըմը պիլէյիմ :

—Իշտէ պէօլլէ պիզ ատամը կէլիր պասարըղ :

—Հօշ կէլտինիզ սէֆա կէլտիտիզ :

—Թագուգ տուտուլար, շէյլէր, հէք արգամըգտան կէլիօրլար :

—Գաճանըմ, պուլ նէ Պիթու հալմա տր :

—Բէք մէնչուր, ճանըմ պիր հալմա օլտու պու կիւն :

—Միւսիւ վիշէն նէրտէ տիր :

—Մամամ սիւտ սըմարլամաղա կէօնտէրտի չիմտի նէրտէ իսէ կէլիր . . գաճանըմ այագտա նիշին տուրուեօրըղ . . կղեմէս գահվէճիյէ սէօլլէ իսկէմի կէթիւրսին :

Գահվէճի տէրհալ իսկէմլէ կէթիւրիպ եօգարքի սէթին իւզէրինէ տիրի վէրտի :

—Պու իսկէմիլէր աղ տըր, տահա բէք չօք միսաֆիւրլէրիմիզ կէլէճէք :

—Կէլիօրլար մատմա, իսկէմլէյէրիմ էլվէրմէգսէ կօճուղումը եէրէ եաեարըմ օթուրըն :

—Երիւրաղ օլտուն . . մաւամմէր օլ, կօճուղունու քէնտինէ սագլա :

—Րէշինա տուտու, պիլիմ քիլէրին ուճու եօքուչուն պաշընտան գօրտու :

—Կէլիօրլար . . մատմաղէլ Տիւրիւկ հայտէ գարչլաեալըմ :

Հայտէ տէրիպ, իքի կէնճ գրղլար էլ էլէ վէրիպ գօշմաղա պաշլատըլար :

(Տէվամի)

Հետեւեալ երկու աղղարարա կան նամակները մեզ զրկուած է ի հրատարակութիւն :

Ս. Յակոբ Հօգաբարձութիւնը թարաֆընտան կէլէն մէքթուպ :

Արեւելք կաղէթասընըն չարշէնպիհ կիւնիւ 994 նումէրօլը նիւսիւսինտէ պիր էրմանի խասթանըն էրմէնի Գաթօլիկի միլլէթի խասթախանէսինէ կէօյա գապուլ օլունմամըլ օլաղընտան թութուրարագ, պիր թագըմ միւնասէպէթսիզ մէգալաթ նէշր իթմիշ իսէ տէ, ֆագաթ պու կիւնլէրտէ նէ էօլլէ պիր տիվանէ թարաֆըմըղա կէօնտէրիմիզ վէ նէ տախի խասթախանէմիզ թարաֆընտան րէտտ օլընմըլ օլտըղընտան, իշպու խուսուսաթըն քեամիլէն պիէսաս վէ իֆթիրա օլտըղըն կաղէթանըղ վասէթապը իլէ պէյան ու թէրգիպ իթմէնիզ րէճա օլունուր էֆէնտիմ :

1887 Մայիս 1

Բանկալիթ

Կնիթ

Մեծ. Խմբագիր Տէր, Երեկուան Արեւելք լրագրին մէջ կը յայտարարուեր թէ, Հայ էջմիածնական խելագար երիտասարդ մը, կաթողիկէ Հայոց Սրբոյն Յակոբայ Անկելանոցէն մեր-

ժուած ըլլայ կրօնի խտրութեան պատճառաւ . և այս եւս կաթողիկէ Հայոց Ամենապատիւ Գերեջանիկ Տեառն կաթողիկոսին հրամանաւը :

Արդ իրն այնպէս չէ, Ստոյգ է որ Նորին Սրբութեան այդ երիտասարդ խելագարին համար դիմած եմ, իսկ ինքն ոչ թէ մերժած այլ նոյն ընդ նոյն Անկելանոցին Հօգաբարձութեան դիմել յայտնած է :

Կը ինդրեմ որ ի հաստատութիւն ճշմարտութեան Ձեր առաջին թուոյն մէջ այս նամակս հրատարակելու բարեհաճիք :

Գաբրիէլ Պետրոսեան

Բերա 30 Ապրիլ 1887

Երեսդ ճերմակ Արեւելք

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Տեղեկութեան ձեռնարկութեան պատճառաւ Խասգիւղի մարտող պարոններու արկածին նկարագրութիւնը յաջորդ թուով պիտի հրատարակենք :

ՎՐԻՊԱԿ

Նախորդ թուով հրատարակուած Մայր Եկեղեցւոյ բաղը պատահած դէպքին մէջ սխալմամբ Եղիազար էֆէնտի Մեխիքեան ըսուելու տեղ, Հայրենիքի արտօնատէր Մեխիքեան Մկրտիչ էֆէնտի ըսուած է. նոյնպէս փոխանակ Բարթող էֆէնտի Հիւնքեար պէյէնտեան ըսուելու, Բարթող էֆէնտի Թեւեան ըսուած էր. սոյն վրիպակը ուղղուելով նոյն հրատարակութիւն ամբողջովին իրականացէս ճիշդ է :

ՎԵՊ

ՀԱՅԵԼԻՆ

Է.

Յիւսիմիօ տուֆ մ'առնելով հայերն անոր մէջ դրաւ ու կնքեց :

—Առ դայս և հայրենիք տար ու

հոն ծովը նետէ : Այս ձանձրութեան փոխարէն երկնից օրհնութիւնը կը մաղթեմ քեզ :

Բարեկամն առնելով առփը , խօստացաւ կատարել Ֆլամինկոյի խնդիրն և մեկնեցաւ :

Ֆլամինկոյի հիւանդութիւնն օրէ օր վառնալու փոխարէն մ'առաւ : Վերջապէս եկաւ օր մը , յորում դոյզն ինչ հանգստանալով , մտածեց :

«Այժմ բարեկամս հասած է իւր հայրենիքն . այժմ հայելին ինձմէ երեք հարիւր մղոն հեռու է և ծովը նետուած պէտք է լինի : Այժմ եթէ մեռնիմ ստորերկրեայ ոգիք ազդեցութիւն չունին իմ վրաս :

Այս վայրկեանին յանկարծ սենեկին դուռը բացուելով , ստորերկրեայ արարածոց գեղեցկութիւն ունեցող կին մը ներս մտաւ ու ըսաւ «Ներեցէ՛ք , օտար կին մ'եմ , ձեր անունը Ֆլամինկօ չէ՞ : Պարոն Ռօթհֆէտըրը կը բարեւե զձեզ , ես անոր քրոջը աղջիկն եմ . մեկնելէս առաջ առ նուագն վաթսուն անգամ ըսաւ թէ վնասէ Ֆլամինկօ բարեկամս» :

Երբ Ֆլամինկօ լսեց այս բառ թուէր թէ պիտի հեղձնոյր : Փայլածուփքող մը պարզուեցաւ իւր վրայ և ուշը կորոյս : Միեւնոյն վայրկեանին կապաւրի պէս ծանր նիւթ մը ինկաւ անկողնոյն վրայ . ծանրացաւ մարմնոյն վրայ , ննչեց կուրծքն , այնպէս որ հազիւ կրնար շունջ առնուլ : Այնպէս թուեցաւ իրեն որ մեծ ու սեւ շուն մը նստած էր իւր վրայ , որոյ առջեւի ոտներն երկու երկաթէ ճանկերու պէս իւր սրտին յեցեալ էին , և սեւ զլխուն վրայի երկու անշարժ աչերն իւր երկու կարմրած գնտակներու կը նմանէին :

Ը.

Զերմը մեղմացաւ : Սենեկին մէջ բռնկէն զատ չկար այլ ոք :

Հիւանդը գոչեց.—բսել է թէ հոյակն ծովը նետուած չէ . կամ կորուսած կամ ընծայ արուած է : Բնական է այս , վասն զի ո՛չ ոք կ'օգտի աղէկ : Արդէն հազիւ տասն անգամ նայած եմ մէջը , և այս տիկին վաթսուներորդն է :

Դեռ իւր Զերմնային երազովն կը զբաղէ , ըսաւ ինքնին բժիշկը :

—Ատարեալ հանդարտութիւն կը պատուիրեմ ձեզ , ըսաւ բժիշկն Ֆլամինկոյի :

—Հանդարտութիւն . գոչեց Ֆլամինկօ անհամբերութեամբ . ինչպէս կրնամ հանդարտ մնալ , շուտ , բռնկէ՛զիս , պիտի երթամ . հայելին . հայելին . . . շան որդի Ռօթհֆէտըր :

—Ի՞նչ հայելի , հարցուց բժիշկն որ կը կարծէր թէ վերստին կը դառնայ :

—Ո՛հ , ոչինչ ըսաւ Ֆլամինկօ . որ խելաբերելով տեսաւ թէ ուր կը գտնուէր :

—Եթէ հանդարտ մնաք , ըսաւ բժիշկն , մի քանի օրէն կրնաք ելնել անկողնէ :

Ֆլամինկօ զարկաւ հնչակը :

Աղախնը եկաւ :

—Դուռը լաւ մը գոցէ , և բժիշկէն դատ մարդ մի թողուր ներս մտնելու , պատուիրեց նմա :

Եւ ըսաւ ինքնին—այս նեղացուցիչ կրներէն և իրենց աղիտաբեր «Ներեցէ՛ք , օտար կին մ'եմ» էն հեռու մնալ կուզեմ :

Իրիկուն մը բժիշկն եկաւ . և լապտերն ի ձեռին հիւանդին սենեակը մտնելով ըսաւ . «տեսէ՛ք , ինչ գեղեցիկ բան մը գտայ այսօր , կրնա՞ք սքանչելի կին մը երեւակայել» և ցուցուց նմա միտալը : Ֆլամինկօ դիտեց դայն , և դարձունելով կարդաց միւս կողման վրայ մատիտով գրուած սա բառերը.—«Ներեցէ՛ք , օտար կին մ'եմ . վաթսունամեայ մայրս» . . . այլ աւելի չկարդաց . այլ սլաղին նետեց միտալը : Ապա անկողնոյն վրայ կէս մը վեր ելած և աջ ձեռն ալ դէպի դուռն ուղղած գոչեց բարկութեամբ առ բժիշկն , «դուրս , դուրս . Ռօթհֆէտըրի հետ խօսք մէկ ըրած ես , այո , անպիտան :

—Արծեմ թէ Զերմին ապաւենայդպէս կը խօսիս , ըսաւ բժիշկն . ես Ռօթհֆէտըր չեմ ձանշնար :

Բայց Ֆլամինկօ յարեց բարկութեամբ :

—Լաւ գիտեմ որ Զերմի տապէ չէ որ կը խօսիմ . անոր հետ խօսք մէկ ըրած պիտի մեռցունէք զիս . այո , նէ վաթսուն երրորդն է , այնպէս չէ՞ . և կարելի է որ 100րդն եղած լինէր :

—Հանդարտ կեցիք , բարեկամս , ապա թէ ոչ չէք բժշկուիր :

—Զերմը չպիտի բժշկեն զիս . այլ իմ հաստատ կամքս . գոչեց Ֆլամինկօ , և յանկարծ անկողնէն

դուրս ցատկելով կանգնեցաւ և վերարկուն վրան առնելով գոչեց . . . Նս առողջ եմ . կ'ուզեմ առողջ լինիլ . պէտք է որ առողջ լինիմ . դուրս , դուրս ելիր կըսեմ քեզ . այս միտալն ալ հետ առ . կ'երդնում որ բան մը պիտի չտամ քեզ :

Բժիշկն յայլ յայլէ եղած դեռնէն առնելով միտալը , դուրս ելաւ սենեկէն :

Ք.

Ֆլամինկօ պատրաստել տալով սուրահանդակի ձիերը ճանքայ ելաւ թէպէտ դեռ հիւանդ , երթալ գտնել բարեկամն , որոյ յանձնուած էր հայելին :

Գրեթէ հարիւր մղոն յառաջացած էր , կաթը կայ առաւ : Ֆլամինկօ վար պիտի իջնէր , երբ յանկարծ քողարկեալ կին մը կանգնելով իւր գէմ , ըսաւ հեծկտանօք :

—Ներեցէ՛ք , օտար կին մ'եմ . պաշտպանեցէ՛ք զիս ձեր քով . վասն զի կը հալածեն զիս . եօթանասուն և հինգ :

—Կորսուէ գոթիք և հոն պաշտպանել տուր ինքզինքդ . գոչեց Ֆլամինկօ սաստկութեամբ և վերստին կառք մտնելով հրամայեց վարիչին , մտրակել ձիերը : Վհատեալ կռքին անկեան մէջ կծկաւ , ամուր մը վերարկուն պլլուած , ըսաւ ինքնին.—եօթանասուն և հինգերորդն է :

Փոթորկի մը պատճառաւ Ֆլամինկօ պէտք ունեցաւ մօտակայ գինեւուն մը մտնել :

Հոն , մուտք անկեան մէջ պարապ սեղանի մը մօտ նստելով գաւաթ մը գինի բերել տուաւ :

Գինեւանը սեղանի մը քով գնաց որոյ շուրջը քանի մը գիւղացիք իրենց ծխախոտոյ մուխերով շնչապատեալ նստած կը լամէին :

—Ի՛նչ մ'առաջ , յարեց գինեւանը , սա նոր եկող մարդուն անդ օտարական մը նստած էր , որ գինովնալով տուփ մը մոռցաւ հոս : Կարծեցի թէ ատոր մէջ թերեւս արծաթէ կամ ոսկիէ բան մը կը գտնուի , վասն զի քաղաքացիք գեղեցիկ կրներ ունին և անոնց ոսկիէ կամ արծաթէ ապարանջաններ , մարգարտեայ մանեքներ , կուրծքի ասեղներ կ'ընծայեն : Բայց սա հայելիէն դատ բան չգտայ :

Զայս ըսելով գրպանէն հանեց հայելի մը , և ճակտին մագերը շոյելով ըսաւ .

—Դեռ միշտ սիրուն տղայ մ'եմ . տարիքս ինձմէ գոհ լինելու է :

(Շարունակէ)

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Տ Է Պ Պ Օ

26 Սրահայոյսա, Եկնի Ճամիսէ 26

ՍԲԷՉԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՕԼ ԲԷՕԲԵՐԻԼ քարշըսընտա — 77

ՊԵՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօղրու Եօլտա — 167

Մէղբիւր Էճղախանէ վէ սրէչար տիւքքեանլարընտա միւ թէատտիտ վէ Էնվաի թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ Էճղա վէ մուա լէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լասթիզ իլէ չէ ի.թ տէն մաամուլ ալաթ ու Էտէվաթ, վէ Լիսթէր ուսուլինտէ պաղ լար, վէ Ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ Էճղալարը, սօլֆաթօնըն Էն ալէ, ճինսի, Եէրլի վէ Էճնէպի մատէն սուլարը, Փօթօկրաֆճըլար ի իչիւն թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրտօ շարապլարը, գօնեաղլար Էնվաի իչիլիէր, գօղուլու սապուլար, նէֆիս բուտրա, օ տը Գօ լօնեը, սաչ սուլարը, տիւղիլիւլիւքլէր, վէ սրէչարլար իլէ քիս Եախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու Էտէվաթ մէվ ճուտ օլուպ, թօրաան վէ բէրաքէնտէ ֆիւրուխթ օլունըր:

Բէչղալիք մէղբիւր տիւքքեանլարտա մուալէնէյի թըպպիյէ տա խի իճրա օլունուպ, պուենա մախսուս օտալարը վար տըր:

Պէյօղլու Էճղախանէսի կէճէլէրի աչրգ տըր:

Ձէյլ.— Պիլճիւմիէ Էճղա վէ Էմթաամըղըն Էն ալէա ճինստէն օլ տըղընը վէ բէք Էհվէն ֆիյաթլա սաթըլարըղընը Տօղթօր Էֆէյ տիլէրէ վէ լաղպէթլու Էհալիյէ իլան ու պէյան իտէրիզ:

ԷԹՄԷՔՃԻ ԽԱԹՈՒՆ

Քասալիէ տը Մօնթէրէնին ասհարը մէհուրէսինտէն Էթմէքճի խաթունն նամ բօմանըն պէչինճի ճիլտի տախի թապ ու նէչր օլունմիշ տըր վէ ալ թընճը սօն ճիլտի տախի Եաղընտա նէչր օլունաճագ տըր:

Պու Եօլտա բօմանլար պիր ատամա տօսթտան գիյասէ միւֆիտ տիրէր. գիրա շիմտիքի տօսթլար մալիւմա չօք տէֆա գարարը մուճիպ օլունլար. պիլաքս պու Եօլտա բօմանլարտան պիր ատէմ բէք չօք շէյլէր Էյրէնիպ իսթիֆատէ իտըր:

Սաթըլըր հէր քիթապճը տիւքեանլարընտա, Պահճէ գարուտա սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարըն տիւք քեանլարընտա:

Ֆիյ 15 զուրուշ:

ՄԷՃՃԱՆԵՆ ՈՇԸ

Պէյօղլունտա թարլա պաշը ճատտէսինտէ 35 նումէրօ իլէ մուրագգամ Ա. բահտճեան Էճղախանէսինտէ ճէրրահ Ռօքօս Է. ֆէնտի. հէր կիւն սաաթ ճտան 10ա գատար մէճճանէն աշը ա մէլիյաթը իճրա իտէճէկինտէն, աշը օլմագ իսթէյէնլէրին վագթը մուալէնը մէղբիւրտէ Էճղախանէի մէղբիւրէ մուրաճաաթ Էյ. լէմէլէրի իլան օլունըր:

3—1

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քառթօնի վըպ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է գիմեն Գ. Պաղտատլէան տպարան Յակոբեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս:

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԲԱԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ

ԲՕԼ ՖՅՅԱՃԵԱՆ

ԵՆԻԲՈՒՔ ԳԱՆՏՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕՁԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԹԷԱԼԻԳ

Ա. Լ. Ե. Ա. Թ. Թ. Ի. Ի. Ճ. Ճ. Ա. Ը.

Մէղբիւր մաղադաօս կէօղէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիզ Էնվաի ալէաթ ու Էտէվաթ մէվնուտ տըր:

Էզճիւմիէ, Եուսուշագ վէ սէրթ լասթիզտէն (գաուշուտան) մաամուլ մէվատտը միւլսթէլիֆէ, գասըզ պաղլարը, Էնվաի շիրինկալար, Էլէքթրիք մաքինալարը, միղան իւլ հափս (պարօմէթր), միղան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ Էյի ճինս կէօղիլիլէր պուլլանագաա տըր:

Մ. Բօլ Ֆոյաճեան հէր նէվ սըբարըլաթ վէ թամիրաթը Էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր: